

праздны! Никога человѣческытъ родъ не бы могълъ да ты засели. Каква е прочее причината? една лъжовна слава, едно праздно име на завоеватель, което нѣкой владѣтель иска да спечели запаля война въ простиранни страны! Тѣй единъ человѣкъ, дошълъ на свѣта по божіе попущеніе, жъртвова грубо толкози человѣцы на тщеславіето си; трѣба сичко да изгине, сичко да потъне въ кръвь, сичко да изгори въ пламъците, и сичко което са отрвре отъ огъня и отъ желѣзото да не може да отбѣгне гладя, който е еще помѣчителенъ, само и само за единъ человѣкъ, който си играе съ сичката человѣческа природа, и намѣрва въ туй всеобщо разрушеніе своето удоволствіе и своята слава! Каква чудовища слава! Може ли да не бѫдѣтъ ужасни и презрѣни тѣзи человѣцы които сѫ до толкось презрѣли человѣчината? Не, не, таквъзи като не сѫ герои, не сѫ нито человѣцы; тѣ трѣба да сѫ проклеты презъ сичкытъ вѣкове, отъ които искали быхъ да са прославени. О! колко царьетъ трѣба да иматъ отвращеніе отъ войнитѣ които предприматъ! Войнитѣ трѣба да сѫ праведни: но и туй не е доста, трѣба тѣ да сѫ необходими за общото добро. Кръвъта на единъ народъ не трѣба да са пролива освѣнъ за избавяньето на този народъ въ крайна нужда. Но лъстивитѣ человѣцы, лъжовитѣ понятія за славата, излишната завистъ, неправедната алчностъ прикрыта подъ благовиденъ предлогъ, найподиръ неразмысленитѣ обѣщанія увличатъ почти сѣкогы царьетъ въ войны, въ които тѣ страдаїхтъ, бѫдствување безъ нужда да изгубїхтъ сичко и приносятъ толкози злини на подданицитѣ си колкото и на враговете. “ Тѣй разсаждаше Телемахъ.

Но той не са задоволяваше да оплаква злинитѣ на войната; той са стараеше да ги олекчи. Той тичаше по чаджрятѣ да помага самъ на болниятѣ и на умирающытѣ; раздаваше имъ сребро и лѣкарства; той ги утѣшаваше и насърчаше съ думы испълнены отъ приятелство: проваждаше да посѣтяватъ тѣзи които самъ не пристигаше да посѣти.

Помежду Критянитѣ, които бѣхъ съ него, имаше и двама старцы, отъ които единътъ са звѣше Травмапиль, а другиятъ Нозофигъ.